

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

Programi: Bachelor

Drejtimi: Arkeologji dhe trashëgimi kulturore

TITULLI I LËNDËS: IMAZHERIA NË STUDIMINE OBJEKTEVE TË ARTIT DHE TK

Pedagogu: PhD.c. Erinda Ndreçka
Ngarkesa: 4 ECTS (30 leksione dhe 15 seminare)
Lloji i lëndës: Lëndë me zgjedhje
Programi i studimit: Bachelor
Viti/Semestri: II/II

EKSTRAKT

Termi imazheri i referohet një procesi i cili përfshin prodhimin e një imazhi nga një objekt i ngurtë dhe jo vetëm duke përdorur rrezatimin X. Potenciali për përdorimin e këtij rrezatimi për studimin e objekteve antike është shumë i vlerësuar. Që nga zbulimi i tij nga Rontgen në 1895, u studiuan mumjet dhe artefakte të tjera. Imazheria gjithashtu jep informacione për pikturat, pikturat e fshehura si dhe imitimet. Zhvillimi i imazherisë tredimensionale ka hapur mundësi të reja për arkeologët. Inspektimi i imazhit të përfutur i jep mundësi arkeologut të identifikojë një shumëllojshmëri gjetjesh. Ai gjithashtu jep informacion lidhur me gjendjen e objekteve, teknikave që duhet të ndiqen për restaurimin. Me anë të kësaj teknike mund të studiohen dekorimet si dhe të hidhet dritë mbi teknikat e prodhimit të këtyre objekteve në antikitet.

Një pjesë e madhe e orëve mësimore dhe diskutimeve në klasë do të kushtohet njohjes nga afër me principet e teknikave imazherike dhe përpunimit fizik të imazhit të përfutur. Gjithashtu një vëmendje të madhe gjatë këtij cikli leksionesh do të kushtohet njohjes së dedektorëve dhe kërkesave eksperimentale për gjenerimin e një imazhi cilësor.

TEMAT:

LEKSION 1. Teoria e Radiografisë

LEKSION 2. Imazhet radiografike.

LEKSION 3. Imazheria në Metale

LEKSION 4. Imazheria në Qeramika

LEKSION 5. Rrezet X dhe letra.

LEKSION 6. Imazhet nw Pikturime dhe figurina.

LEKSION 7. Radiografia klinike dhe mbetjet arkeohumane

LEKSION 8. Aplikimet e radiografisë në konservim.

LEKSION 9. Restaurimet, përzjerjet dhe fallsifikimet

LEKSION 10. Principet e gjenerimit të rrezatimit sinkrotronik

LEKSION 11. Pragu i emetimit të rrezatimit sinkrotronik

LEKSION 12. Dedektorët

LEKSION 13. Teknikat imazherike

LEKSION 14. Radiografia dixhitale neutronike dhe Tomografia kompjuterike për trashëgiminë kulturore.

LEKSION 15. Principet e reflektimit dhe imazherisë hiperspektrale. Ndërtimi një sistemi imazherie hiperspektrale.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT**FREKUENTIMI:**

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. Anderson, B.W. (1990) *Gem Testing*, 10th edition, revised by E.A. Jobbins, Butterworth, London, pp. 342–52
2. Baillie, M.G.L. (1995) *A slice Through Time, Dendrochronology and Precision Dating*, Batsford, London
3. Bowman, S. (1990) *Radiocarbon Dating*, British Museum Press, London
4. Bowman, S. (1991) Questions of Chronology. In *Science and the Past* (ed. S. Bowman), British Museum Press, London, pp. 117–40
5. Braun, D.P. (1982) Radiographic analysis of temper in ceramic vessels. *Journal of Field Archaeology*, 9, 183–92 Carr, C. and Riddick, E.B. (1990) Advances in ceramic radiography and analysis: laboratory methods. *Journal*
6. Craddock, P. (1997) *The detection of fake and forged antiquities. Chemistry & Industry*, 13, July, 515–19
7. Craddock P. (forthcoming) *The Scientific Investigation of Copies, Fakes and Forgeries*, Butterworth Heinemann, Oxford Craddock, P. and Bowman, S. (1991) *Spotting the Fakes. In Science and the Past* (ed. S. Bowman), British Museum Press, London, pp. 141–57
8. Debenham, N. (1992) *Unpublished report Eckstein, D. (1984) Dendrochronological dating. In Handbooks for Archaeologists, Vol. 2, European Science Foundation, Strasbourg*
9. Fleming, S.J. (1975) *Authenticity in Art: The Scientific Detection of Forgery*, The Institute of Physics, London
10. Gettens, J.R. (1969) *The Freer Chinese Bronzes, Vol. 2, Technical studies. Oriental Studies, No. 7, Freer Gallery of Art, Smithsonian Institution, Washington, pp. 211–27*
11. Ghysels, M. (2003) *CT scans in art work appraisal. Art Tribal, 04, pp. 116–31*
12. Gilardoni, A. (1994) *X-rays in Art, 2nd edition, Gilardoni SpA, Lecco, Italy*